

“అవీ... అవీ... నేను... నేను... మేడమీంచి కింద విసిరేసు కదా?” చంటి వెధవ కాబట్టి ఊరుకున్నాను కాని, చాచి లెంప కాదు కొట్టాలనిపించింది.

పాలసీను అయిపోయేక మళ్ళీ మంచం ఎక్కాను. ఈ సారి దేవుడొచ్చినా దిగదల్చుకోలేదు.

దేవుడు రాలేదు కాని కోర్టు నుంచి జవాను వచ్చాడు. యమ దూతలా యమదూతకి చేతిలో పాశం ఉంటుంది. వీడి చేతిలో ఫ్లాస్కుంది. “అయ్యగారు అర్జంటుగా నాలుగు కాఫీ పంప మన్నార”ట.

పంపమంటారు. ఎందుకు పంపమనరూ? పంపించే వాళ్లుంటే ఫ్లాస్కుతో కాఫీ ఏం కర్మ? బిందెల్లో బీరు పంపమంటారు. ఆ మనిషి అంతే.

“ఛీ-ఛీ! అలాంటి మొగుడు, ఇలాంటి పిల్లలు ఉన్న నాలాంటి వాళ్లు కథ రాయాలనుకోవడం మహా పాపం అనుకొని గట్టిగా లెంపలేసుకొని మంచం దిగేసేను”.

(విజయ, 1.5.1979)

సిగరెట్లు మానేద్దాం

ఆకాశంలో చుక్కల్లేవు.

భూమీద లైట్లు లేవు.

పైనా, కిందా యెటు చూసినా ఆడదాని బతుకులా అతి భయంకరమైన చీకటి.

ఆ చీకట్లో ... మా డాబా మీద...

నాలుగే నాలుగు నక్షత్రాలు మినుగురు పురుగుల్లా సిగరెట్లు యాష్ట్రేలో పడేస్తూ.

నాలుగింట్లో ఒక నక్షత్రం రాలిపోయింది.

“సారీసర్. నేను సిగరెట్లు మానేశాను” అన్నాడతను తన దగ్గర అగ్గిపెట్టె లేనందుకు ఎపోలజెట్టిగానూ, సిగరెట్లు మానేసి నందుకు కొంచెం గర్వంగానూ. అతను పాపం మనిషి మంచి వాడే కాని అతన్ని గాంధీగారు ఆపహిస్తూ వుంటారు.

“నేను నమ్మను” అన్నాడు నారాయణరావు మా వారికి అగ్గిపెట్టె అందిస్తూ.

“నేను నమ్ముతాను” అన్నారు మా వారు అగ్గిపుల్ల అంటిస్తూ. “సిగరెట్లు మానెయ్యడం చాలా తేలిక. నేను లక్ష సార్లు మానే శాను” అన్నారు ఆయన మళ్ళీ.

“ఈ కొటేషను మీది కాదు. మార్క్స్టైన్స్” అన్నాన్నేను ఉక్రోషంగా. “నిన్ను చంపేస్తాను అని ఎవరయినా అంటే పోస్ట్ పాపం అని క్షమించగలను” కాని “నేను సిగరెట్లు మానేశేను” అన్నవాడికి మాత్రం ఛస్తే క్షమించలేదును.

భక్తున నవ్వేరు మా వారు.

ఆ నవ్వుకి.... నారాయణరావు కాలుస్తున్న సిగరెట్లు పొగ గబుక్కున మింగేసి ఉక్కిరి బిక్కిరైపోయేడు.

పిట్ట గోడమీద పడుకున్న పిల్లి పిల్ల దబ్బున కిందపడి పరిగెత్తి పారిపోయింది.

అంతవరకు చీకటిగా వున్న ఆకాశంలో గబుక్కున నక్షత్రాలన్నీ ఒక్కసారి వెలిగేయి.

నవ్వుడం అయిపోయేక “క్రితం జన్మలో నా పేరు అదేలే యింతకీ సిగరెట్లు మానెయ్యవచ్చు హార్డ్ ఎటాక్ వస్తే” అన్నారు మళ్ళీ.

“యిది ఈ జన్మ కొటేషన్ కాబోలు. హతోస్మి”

“గురువుగారూ. ఈ మధ్య మీకేదో చిన్న హార్డ్ ఎటాక్ లాంటిది...” ఆగిపోయేరు రామ్మూర్తి.

ఈసారి వేదాంతిలా చిన్న చిరునవ్వు మాత్రమే నవ్వేరు మా వారు. నవ్వుని అలాగే ఉంచి “లాంటివి కాదు హార్డ్ ఎటాకే వచ్చింది. నా డాక్టరు యెంతున్నాడనుకున్నావు? బొడ్డుడలేదు గుంటడికి “ఎప్పటి నుంచి సిగరెట్లు కాలుస్తున్నాను” అన్నాడు. “నువ్వు పుట్టకముందునుంచి” అన్నాను. “రోజుకి ఎన్ని కాలుస్తా” రన్నాడు. చెప్పేను. అంతే మరి నోటంట మాటరాలేదు మాన వుడికి. ఆ షాక్కి కొంపతీసి హార్డ్ ఎటాక్ రాలేదు కదా అని భయం వేసింది నాకు. అతని బాధ చూడలేక ఆరువారాలు సిగరెట్లు మానేశాను. యింతకీ “ఈ సిగరెట్లు యీ హార్డ్ ఎటాకలు నన్నేం చెయ్యవు నేను మహర్షిని” అన్నారు కళ్ళు మూసుకొని, మఠం వేసుకొని సిగరెట్లు కాలుస్తున్న మహర్షిలా.

ఆయన మహర్షి అవునో కాదో నాకు తెలిదు కాని, ఈ సిగరెట్లు లెక్కర్లు విని నా బుర్ర పిచ్చైక్కిపోతోంది. ప్రతి గొంగళి పురుగు సీతాకోక చిలుక అవుతుంది(ట).

కాని ప్రతి ప్లీడరు జడ్జి కాలేదు.

మా వారు గొంగళిపురుగు దశలో వున్న రోజుల్లో....

ఆ వేళ...

అన్నానికి రావడామే ఆకలిమీదున్న పెద్దపులిలా ఆవురావురు మంటూ వచ్చేరు.

పీట మీద కూర్చున్నారు - అప్పటికింకా మేమింకా డైనింగు టేబుల్ యెత్తుకి యెదగలేదు.

పీటకింద భూమి సొట్టపోయింది.

భూదేవి బాధగా మూలిగింది.

బర్మాలో భూకంపం వచ్చింది.

ఆకలితో వున్న పులి అందినంతవరకు తిని వెళ్ళిపోతుంది తప్ప ఆర్గమెంటు చెప్పదు.

అన్నం కలుపుతున్నారు.

రెప్ప వేసేసరికి కంచంలో అన్నం లేదు.

ఇదేవీటి? కలా? మాయా?

ఏదీకాదు. ఎదురుగోడని పప్పు అన్నం పిడక ఉంది.

ఈసారి నేను రెప్ప వెయ్యలేదు.

దెయ్యం పట్టిన దాన్లా అలా చూస్తావేంవీటి? ఈ బెండ బొగ్గులు తీసికెళ్ళి వేరుశనక్కాయలు అమ్ముకునే వాడికిచ్చి కుంపట్లో వేసుకుంటాడు. కూరప్లేటు ప్లయింగ్ సాసరులా ఎగిరి గుమ్మందాటి వాకిట్లో కరివేపాకు మొక్క దగ్గర నీళ్ళలో స్నానం చేస్తున్న పిచ్చిక పిల్లకి తగిలింది.

భగవాన్! ఆ పిచ్చిక పిల్ల చచ్చిపోలేదు కదా!

గబుక్కున కళ్ళు మూసేసుకున్నాను.

థాంక్ గాడ్! చచ్చిపోలేదు.

మళ్ళీ కళ్లు తెరిచేసరికి గదంతా గాజుపెంకులు, బెండ ముక్కలు, నా చీరంతా మజ్జిగ.

నాకు ఒంటిమీదికి తెలివి వచ్చేసరికి మా అమ్మమ్మ గాజు పెంకులు ఏరుతూ ఏంవెంటో! నేను నీ అంత ఉన్నప్పటి నుంచి ఈపెంకులు ఏరుతూనే ఉన్నాను. ఏం చేస్తాం. వాళ్ళ నాన్న నన్ను తినేసేరు. వీడు నిన్ను తినేస్తున్నాడు. కట్టుకున్న దాన్ని సుఖ పెట్టడం ఎంతమందికి తెలుసు? కట్టుకున్నాక పడక తప్పదు.

ఛ! ఛ! ఏమిటిది? లే. లే తప్పు, కళ్ళు ఒళ్ళూ తుడుచుకొనిరా, నట్టింట ఆడపిల్ల కంటతడి పెట్టకూడదు (మొగాడు వంటింట్లో కూర కంచాలు వినరొచ్చునా?) వెర్రిపిల్లా... సాయంత్రానికి వాడే సర్దుకుంటాడు..." అంటూ పెంకులు పారెయ్యడానికి పెరట్లోకి వెళ్ళింది.

సాయంత్రం అయింది.

సర్దుకోవటం మాట దేవుడెరుగు అసలు పడుకోలేదు, కూర్చోలేదు.

అలా నొప్పులు పడుతున్న గొడ్డులా గిర గిర గదంతా తిరుగుతూనే ఉన్నారు.

“భగవాన్! అసలే వీళ్ళ వంశంలో వెలక్కాయంతా వెర్రి ఉంది. కొంపతీసి..." ఇంక ఆలోచించడానికి నాకు ధైర్యం చాలలేదు.

ఆ మర్నాడు, ఆ మర్నాడు మరో వారం రోజులు...

మా ప్రోగ్రాంలో మాత్రం మార్చేమీ లేదు. నా స్నానంలో తప్ప. ఒకరోజు చారుస్నానం, మరో రోజు మజ్జిక స్నానం, పులుసు ... మా అమ్మమ్మ గాజు పెంకులో కూరముక్కలో ఏరుతూనే ఉంటుంది. మొదట్లో నాకు భయం వేసినా, తరవాత రవాత .... చెప్పొద్దూ జాలేసింది.

ఒకవేళ ఏదైనా పెద్ద సెన్సేషనల్ కేసు గాని చేస్తున్నారేమో! కొంపతీసి మనసబు ముండావాడు ఆ కేసు ముంచి లేదు కదా? అసలు వాడొట్టి మూఢీ ఫెలో అట - ఇంట్లో పెళ్ళాం బాధ పడలేక పొద్దున పది నుంచి రాత్రి పదకొండు వరకు అలా కోర్టు చేస్తూనే ఉంటాట్ట, గుమాస్తాలంతా ఒకటే గోల - కానీ... కేసు యిన్నాళ్ళా!

ఒకవేళ.... ఏదైనా లవ్ ఎఫైరేమో!

ఛ! ఛ! అంత సరసత కూడానా మానవుడికి!

మరేంవెంటి?

సంగతేవెంటంటే...

“మనం రేపటి నుంచి సిగరెట్లు సిన్సియరుగా మానేద్దాం” అన్నాట్ట ఆనందరావు. ఆనందరావు అతి ఉత్తముడు. అయితే అతనికో నెలకో, అరైల్లకో బుద్ధుడు కలలో కొస్తాడు వచ్చిన వెంటనే వాడు వెంటనే వెళ్ళకుండా ఓ వారం వుంటాడు.

“నిరభ్యంతరంగా” ఒప్పుకున్నారీయన.

ఇంతవరకు కథ, డైలాగులు బాగానే వున్నాయి. ఆ తరువాత పది రోజుల కథ క్షేమాక్కు నా చారున్నానాల్లో గడుస్తోంది.

పదకొండో రోజు.

“ఒరే అబ్బీ! మనం సిగరెట్లు మానీటం వల్ల జరిగే నష్టాలు నువ్వెప్పుడైనా ఆలోచించేవా?” అనడిగేరు మా వారు ఆనందరావుని.

“..... చించలే”దన్నాడతను.

మొన్న ముకుందం సిగరెట్లు ఆఫర్ చేశాడు. మనం ప్రిన్సిపల్ అంటే ప్రిన్సిపల్ కదా. మరింక ఆ దేవుడొచ్చి “నరసింగరావు, ఈ సిగరెట్లు కాల్చు” అన్నా సరే “భీ ఫో” అంటాను. ఇక ఈ ముకుందం ఒక లెక్కా? ఒద్దన్నాను పొలైట్గానే. దాంతో వాడు ఊరుకోవచ్చునా? ఊహ తేలు మింగిన వాడిలా ఒకటే గెంతులు. ఏం? అక్కడికి నువ్వొక్కడివే బుద్ధిమంతుడివీ, మేమంతా వెధవలవేనా? ఈ బుద్ధి నీకే పుట్టిందా లేక ఆ బుద్ధి భక్తుడు నేర్పేదా? ఈ బోడి సిగరెట్లు మానేసి మూడు మేడలు కట్టేస్తావా? ముప్పై భవంతులు కొనేస్తావా? లేకపోతే కొంపతీసి “నరసింగరావు చాలా మంచివాడు” అన్న బీరుడు కొట్టేద్దా వనుకుంటున్నావా? “మంచితనానికి కొలబద్ధ సిగరెట్లు కాదు” అంటూ ఊసిరికాయలు దులిపినట్టు దులిపేసేడు. వాడు దులిపినందుకు నేనేం బాధపడలేదు కాని “యిలా మనం ఒక్కొక్కరిని హార్ట్ చేసుకుంటూ పోతే మనకింక ఫ్రెండ్లన్నవాడు మిగులు తాడంటావా?” అని వాపోయేరు మా వారు.

మిగలరని ఒప్పుకున్నాడు ఆనందరావు.

“నాకేం పాలుపోవడం లేదని” బాధ కూడా పడ్డాడు.

“నీకెప్పుడూ పాలూ పోదూ, పెరుగూ పోదూ” అని జోకేసి ఉపాయం ఆలోచించేరు మా వారు.

చదువుకునే రోజుల్లో మా వారు ‘లా’ కాలేజీ గోల్డ్ మెడలిస్టు (నా గోల్డ్ మా ఆవిడ మెడలో వేస్సేను అంటూ వుంటారు అప్పుడప్పుడు) ఆయన “కాన్స్టిట్యూషనల్ లా” లో పాల్గొవాలని కూడా పరపర నవించలేస్తారు. మరంచేత “విషం ఎప్పుడైతే వుందో విరుగుదూ అప్పుడే ఉంటుంది. ‘లా’ ఎప్పుడైతే ఉంటుందో ఎమెండ్మెంటూ అప్పుడే ఉంటుంది. ‘లా’ని ఏ చవటైనా చెయ్యగలడు. ఎమెండ్ చెయ్యడంలోనే వుంది గొప్పతనవంతా.

ప్రిన్సిపల్స్ అనేవి ఎప్పుడూ మంచికే కాని మన ప్రిన్సిపల్స్ కోసం .... మరొకటి బాధపెట్టం వుంది చూసేవా... ఇటీవ్ వెరీ బేడ్ మరింక మనమాట పోకుండా, మరొకటి బాధపెట్టకుండా ఉండాలంటే ఒకే ఒక ఉపాయం ఉంది... ఎఫెక్టు కోసం ఆగేరు.

ముగ్గుడై వింటున్నాడు ఆనందరావు.

తను అనుకున్న ఎఫెక్టు వచ్చిందన్న నమ్మకం కుదిరేక “... ఏవింటంటే... మనంతట మనం కొని ఛస్తే కాలొద్దు. కాని ఎవరైనా ఆఫర్ చేస్తే మాత్రం తీసుకొని కాలుద్దాం. ఏమంటావ్? అన్నారాయన మళ్ళీ...

మా వారు దుర్యోధనుడైతే ఆనందరావు కర్ణుడు.

ఆయన శ్రీరాముడైతే అతను హనుమంతుడు.

బ్రహ్మాండంగా వుండన్నాడతను.

సాంప్రదాయాలు గమ్యుతుగా ఉంటాయి. కొండొకచో అనుకూలంగానూ వుంటాయి.

పసిపిల్లల దగ్గరకీ, పేషెంట్ల దగ్గరకీ వట్టి చేతుల్తో వెళ్ళకూడదు (దేవుడిక్కూడానట).

మందు తాగేవాడెప్పుడూ (జబ్బుక్కాదని మనవి) పక్కవాడికి ఆఫర్ చెయ్యకుండా తాగడు, తాగకూడదు.

సిగరెట్లు కాలేవాడు సాధారణంగా (మరీ కక్కుర్తి వెధవైతే తప్ప) పక్కనున్న వాడికి ఆఫర్ చేస్తాడు. (ఈ సాంప్రదాయం అధికార్ల దగ్గరా, ఆడవాళ్ళదగ్గరా వర్తించదు).

మనది పవిత్ర భారతదేశం.

సాంప్రదాయాల పుట్టిల్లు. సంస్కృతి మన ఊపిరి. మనం ఈ మాత్రంగా బతుకుతున్నావంటే దానిక్కారణం మన సత్ సాంప్రదాయాలే. మన సాంప్రదాయాల్ని, సంస్కృతిని చూసి అమెరికా వాడు కూడా అసూయ పడవల్సిందే.

ఏతా వాతా మా వారూ, ఆనందరావు సిగరెట్లు ఆఫర్ల కెప్పుడూ యిబ్బంది పడలేదు. ఇబ్బందంతా పనివున్నా లేక పోయినా పొద్దున పది నుంచి సాయంత్రం ఐదు వరకు బాత్ రూములోనూ, సాయంత్రం ఐదు నుంచి రాత్రి పది వరకూ సెంటర్లోను వుండవలసి రావడవే.

ఆ వేళ నుంచి నేను మంచినీళ్ళ స్నానమే చేస్తున్నాను. మా అమ్మమ్మ గాజుపెంకుల ఏరుడుపోయి కృష్ణా, రామా అనుకుంటోంది. ఇది యిలా జరిగినా ఈ కథ యిక్కడితో సుఖాంతం అయిపోయేది. కాని....

రోజులెప్పుడు ఒక్కలాగే జరగవు అన్న మా అమ్మమ్మ ఉవాచకి, నిదర్శనంగా, మా వారి ఫ్రెండు పెళ్ళి నిశ్చయమైంది అనుకోకుండా.

ఆ ఫ్రెండుకి అసలు చిన్నప్పటినుంచి 'పిల్ల' గాలి అంటే పడదు. 'ఆడ' వాసనంటే అసహ్యం. అలాంటి వాడు అకస్మాత్తుగా పెళ్ళి చేసుకుంటున్నాడంటే మా వారు అమిత సంతోషించారు. ఆ సంతోషం అట్టేసేపు నిలవలేదు. పెళ్ళి తిరుపతిలో అని తెలియగానే.

"తిరుపతిలో పెళ్ళేవిచిత్రా నీ మొహం" అని తిట్టారు కూడా ఆ ఫ్రెండుని.

"పెళ్ళికూతురు మేనత్త మొక్కుకుందిట" అదేదో హత్యాపరాధం అన్నంత దీనంగా అన్నాట్ట ఆ ఫ్రెండు.

"వెంకట రమణమూర్తికి నీకూ వైరం ఏలేదు కదా! రావడానికి నీ అభ్యంతరం ఏంవెంటి?" అడిగేడు ఆనందరావు.

"అజాత శత్రువుని. నాకేంవెంటి? అండమాన్లో చేసుకున్నా నాకేం అభ్యంతరం లేదు. అభ్యంతరం ఒక్కటే, మనకి సిగరెట్లు ఆఫర్ చేసే వాడెవడూ వుండదు. ఉన్న ఒక్కడూ పీటల మీద కూర్చుంటాడు బెంగ పెట్టుకున్నారు మా వారు. అంత చిన్న విషయం తనకు తట్టనందుకు ఆశ్చర్యపోయేడు ఆనందరావు. అయితే మా వారిలా బెంగ పెట్టుకోలేదు. మా వారి తెలివితేటల మీద అపారమైన నమ్మకం వల్ల.

అతని నమ్మకం వమ్ము చెయ్యలేదు ఈయన.

తక్షణం రాజుకి కబురు చేసేరు "సిరికిం చెప్పడు .." లా లేచిరమ్మని.

మరుక్షణమే వచ్చేదతను.

మా వారికి ఆనందరావు మొదటి హనుమంతుడైతే, రాజు రెండో హనుమంతుడు. అందుకే "నేను శ్రీరామ చంద్రుడికంటే గొప్పవాడే అమ్మీ" అంటుంటారు ఆయన.

మావారి ఉపోద్ఘాతాలంటే యిష్టం లేదు. "కమ్ టు ది పాయింట్ మనిషి" అంచేత ఫలానా తారీఖున ఫలానా వాడి

పెళ్ళికి మనం తిరుపతి వెళ్తున్నాం. తయారుగా వుండమన్నారు రాజుతో.

"ఉండడానికి తనకేం అభ్యంతరం లేదు. కాని తనకీ ఆ ఫలానా వాడికి వెళ్లేటంత పరిచయం లేదే" నసిగాడు రాజు.

అంజనేయుడు "ఛీ రామా" అన్నా కూడా రాముడికి బహుశా అంత కోపం వచ్చి వుండదు. మా వారికి మాత్రం తన రెండవ హనుమంతుడు తనమాటకి ఎదురు చెప్పగానే సరైన కోపం వచ్చింది. అయితే "మహర్షిలాంటి వాణ్ని" కాబట్టి తమాయిం చుకున్నారు.

"ఒరే రాజు! నువ్వెప్పుడైనా పెళ్ళి శుభలేఖ పూర్తిగా చదివేవా? లేదు... ఏం? అందులో అడుగున బంధుమిత్ర సపరివార సహితంగా అని ఎందుకురాస్తారో తెలుసా? నీలాంటి చపటలుంటారనే. నీ ఫ్రెండు అందర్నీ తీసుకొని రా అని అర్థం. మొత్తానికి ఆ శుభలేక మొదట యెవడు రాసేడో కాని గొప్ప అనుభవం మీద రాసేడని మాత్రం ఒప్పుకోవాలి మనం..." పిచ్చి కబుర్లు మానేసి 'బీ' రెడి ఆజ్ఞ వేసేరు మా వారు. ఆయనది సుగ్రీవాజ్ఞ.

"శలవు లేదురా" మొర పెట్టుకోబోయేదతను.

మా వారికి మళ్ళీ సరైన కోపం వచ్చింది. మళ్ళీ తమాయిం చుకున్నారు. "ఛీ! ఛీ! ఇంత చపటవి. నీతో మీ ఆవిడ కాపురం యెలా చేస్తోందో? ఇ రియల్లీ పిటీ హౌ" అని అతని పెళ్ళాం మీద జాలిపడి "శలవులుంటే జబ్బులొస్తాయి, జబ్బు చేస్తే శలవలొస్తాయి. డాక్టర్ల దగ్గర సర్టిఫికెట్లుంటాయి ఫో, ఫో, పోయి తయారుగా వుండు" అని ఉపాయం చెప్పేరు.

మొత్తానికి ముగ్గురూ పెళ్ళికి వెళ్ళేరు. మనలోమగ పెళ్ళి వారంటే మహారాజుతో సమానం. పెళ్ళి కొడుకు ఫ్రెండ్లుంటే ప్రిన్స్ ఆఫ్ వేల్సెలు. అనుకున్న టైంకు కట్టుం కొంత అటో యిటో అయినా ఫరవాలేదు కాని పెళ్ళికొడుకు ఫ్రెండు అలిగితే మాత్రం పెళ్ళి ఆగిపోయే ప్రమాదం వుంటుంది.

అంచేత వీళ్ళకి కాఫీ, భోజనాల్లో పాటు, పేకలు, సిగరెట్లు విరివిగా సపై అయ్యేయిట.

"అఫ్కోర్సు నాకై నేనుగా ఒక్క సిగరెట్టు కూడా ముట్టుకోలేదు. ఒక్కొక్కటి ఆఫర్ చెయ్యటం ఎవరికైనా విసుగే కదా. అంచేత రాజు రెండేసి పేకెట్లు ఒక్కసారే యిచ్చే వాడు. అయి

డియా నాదే అనుకో. యు మస్ట్ బి ప్రౌడ్ ఆఫ్ యువర్ హాబ్బెండ్” అన్నారు మా వారు పెళ్ళి నుంచి తిరిగొచ్చినాడు రాత్రి నా మొహం మీదికి సిగరెట్ పొగ వదుల్తూ.

ఆ సిగరెట్ నేను ఆఫర్ చెయ్యలేదు.

“మరి యిదేవటి?” అన్నాను పొగ నుంచి తప్పించు కుంటూ.

“అదంతే” అన్నారు భగవద్గీత బోధిస్తున్న కృష్ణుడిలా.

అదేవిచితో తరువాత ఆనందరావు చెప్పేడు.

లగ్నం అయ్యేవరకూ జలపాతంలా పారిన సిగరెట్లు మంగళ సూత్రధారణ అయిన మరుక్షణం రక్తం ఆగిపోయేయిట. ఈ సంగతి ఊహించని రాజు అక్షింతలు అందుకొని ఊర్లోకి పికారెళ్ళేట.

“యూడియట్ క్షణం కాలు నిలవదు. మనం వచ్చింది పెళ్ళికా? పికారకా?” అని తెగ విసుక్కున్నారట మా వారు. పోనీ వెళ్ళినవాడు వెంటనే వచ్చేడా? వస్తే కథేంవుంటుంది. మా వారికి ఆనందరావుకి నాలిక పిడచకట్టుకుపోతోందిట. బుగ్గలు పీకేస్తున్నాయి. పెళ్ళికొడుకు కనిపించినా బావుణ్ణు?

కన్యాదానం కూడా కాకుండానే కొంగు పట్టుకొని తిరిగే వీడెందుకు పనికివస్తాడు? ఆ అమ్మాయితో ఒకటే నవ్వులు, కబుర్లు, సిగ్గయినా లేదు యిదీ మా వారి అమూల్య అబి ప్రాయమే. అయితే ఎంతటి ఆపదలోనైనా ఆయన బుర్ర పాద రసంతో సమానంగా పరుగెడుతుంది.

“ఒరే ఆనందం” పిల్చేడు.

“ఓయ్” అని పలకడానికి నాలిక యెండిపోయిన ఆనంద రావు జాలిగా చూశేడు.

“ఒరే ఆనందం, నేనో మాట చెప్తాను విను. మనం యిలా సిగరెట్లు కాల్చుం, సినిమాలు చూడం. పెళ్ళాన్ని పలకరించం అంటూ మనమీద మనమే ఆంక్షలు పెట్టుకుంటే ఇంక మనం బతకడం దేనికి? వట్టి వేస్ట్. అదుగో... మన మునసబుని చూడు. ఒక సిగరెట్టు లేదు, సరదా లేదు, పులుసు తాగిన పిల్లిలా మొహం పెట్టుకొని పగలంతా మనల్ని రాత్రి మరోకర్చి తినడం. ఛీ, ఛీ యింక... ఈ ప్రిన్సిపుల్స్ అంటావా... యివి మనం పెట్టుకున్నవే. మనం పెట్టుకున్నదాన్ని మనమే తీసేసు కోవచ్చు నిక్షేపంగా. అసలీ రూల్స్ అనేవి అతిక్రమించడానికే

అన్నాడో మహాను భావుడు. అదీ కాక మన లైఫ్ సిగరెట్ ఖరీదు చెయ్యడంలావా? అన్నారుట మా వారు.

ఆనందరావు ఏవీ అన్నేడు.

వెళ్ళి సిగరెట్లు కొనితెచ్చేడుట. అదీ కథ.

“హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చేక కూడా సిగరెట్లు కాలుస్తున్నారంటే” మధ్యలోనే ఆపేసేడు రామ్మూర్తి.

యిసారి నిజంగా మహర్షిలా నవ్వేరు మా వారు.

మా మాంప. అంటే ఈవిడ బాబు. అతను సిగరెట్లు కాల్చలేదు సరికదా నేను ఈ గదిలో సిగరెట్ కాలుస్తే పక్కగదిలో వుండేవాడు ... “ఏవే అమ్మదూ... అంతేనా.. ఆఖర్లు ఏవం య్యేడు? హార్ట్ ఎటాక్ వచ్చి హరీమన్నాడు. నేను చైన్ స్మోకర్ని నాకు యెటాక్ వచ్చింది పోయింది. ఎలా ఉన్నానో చూస్తున్నారు కదా ... ఇనప స్థంభంలా వున్నాను” అంటూ సిగరెట్ అంటించేరు.

(జ్యోతి, దీపావళి 10.11.1979)

అందాలూ - అనుభవాలూ

“ఓ ప్లేస్ ఫరెవ్విరిథింగ్ ఎండ్ ఎవ్విరిథింగ్ యినిట్స్ ప్లేస్” అన్నది మా వారి సిద్ధాంతం.

అన్ని సిద్ధాంతాలూ మంచివే రాధ్ధాంతాలు రానంత వరకు.

మల్లెపువ్వులా ముస్తాబై, ఇంద్రభవనం లాంటి ఇంట్లో ఇంద్రాణిలా కాలుమీద కాలేసుకొని కూర్చోవాలని ఎవరి కుండదు! (ఒక్క నీకూ, మీ బాబుకే తప్ప చుట్టూ మాసిన బట్టలు పేర్చుకొని మధ్యన చాకలాళ్ళలా కూర్చోవడం మీ హాబీ అని మా వారు ఉవాచించినప్పటికీ)

సంగతేవిటంటే...

మెల్లెక్కుతున్న మా వారి అడుగుల చప్పుడు వినగానే పిల్లలూ, జవాన్లు ఎక్కడి వాళ్ళక్కడ పారిపోయేరు పెద్ద పులిని చూసినచిల్లర జంతువుల్లా.

“ఆ సోఫాలో ఉన్నది గొంగళీనా? చిన్నిగాడా?” అన్నారు యింట్లోకి వస్తూనే.

అలవాటైపోయింది కాబట్టి అలాంటి మాటలు నన్నంత గాభరా పెట్టలేదు కాని, ఆ మాటల వెనుక వున్న చిరునవ్వుకి

